

واحد کار

برش کاری با کمان اره دستی

هدفهای رفتاری: در پایان این واحد کار، فرآگیر باید بتواند:

– مفهوم اره کاری را بیان کند.

– وسائل نگهداری قطعات را نام ببرد.

– روش بستن قطعات مختلف به گیره را توضیح دهد.

– تیغه اره مناسب برای بریدن فلزات مختلف را انتخاب کند.

– انواع کمان اره دستی و قسمتهای مختلف آن را بیان کند.

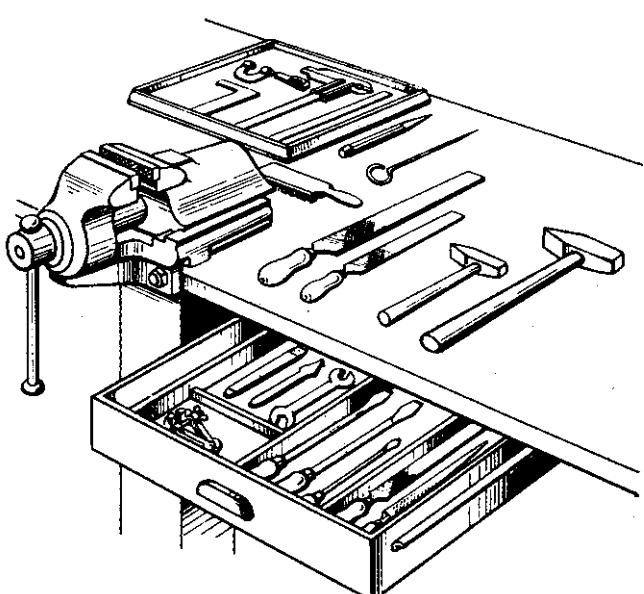
– تیغه اره را در کمان بیندد.

– عملیات اره کاری انواع فلزات را انجام دهد.

– نکات ایمنی در اره کاری را رعایت کند.

واحد کار: برش کاری با کمان اره دستی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳۲ الی ۱۶-۱۳۰ /ک	پیمانه مهارتی: فلزکاری عمومی شماره شناسایی: ۱۶-۱۲ الی ۱۶-۳-۱ /ک	مهارت: فلزکاری عمومی در کشاورزی شماره شناسایی: ۱۶-۱ الی ۱۶-۳-۱ /ک
--	--	--

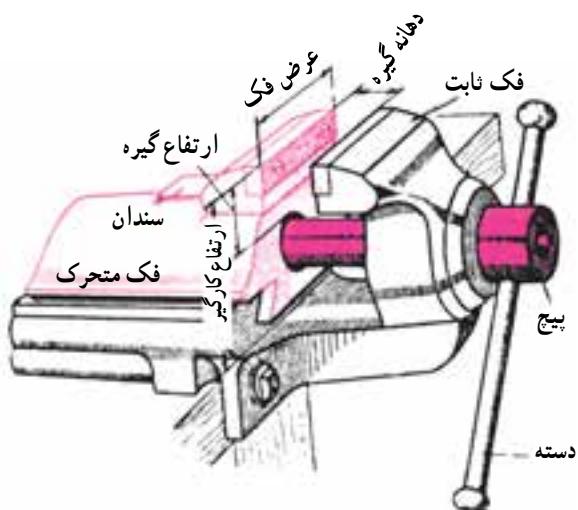
۲- برش کاری با کمان اره دستی

شكل ۲-۱

۲-۱- میز کار

برای آنکه بتوانید روی قطعات کوچک کارهایی مانند اره کاری، سوهان کاری و غیره را با تسلط کامل و بدون خستگی انجام دهید، از میز کار استفاده کنید. ارتفاع میز کار باید حدود ۸۰ سانتیمتر از کف کارگاه باشد.

شكل ۲-۲

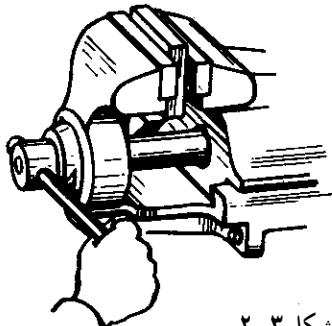
۲-۲- گیره فلزکاری و لب گیره

برای ثابت نگهداشتن قطعه کار از گیره استفاده کنید. گیره را روی میز کار، بالای پایه های آن نصب کنید تا ارتعاش نداشته باشد.

۲-۲-۱- انواع گیره

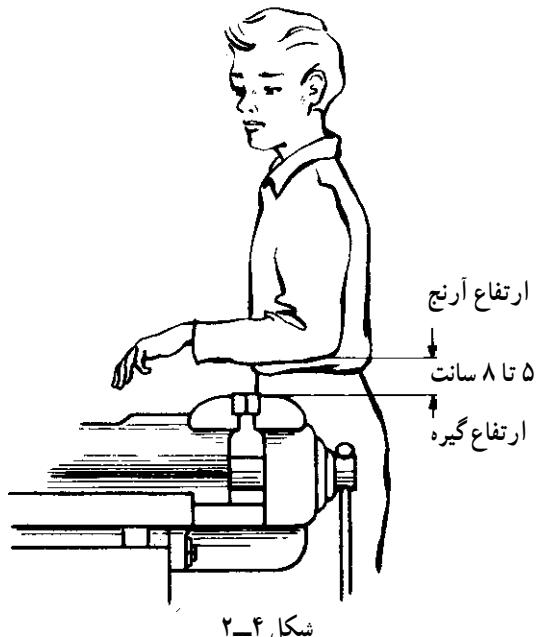
- گیره موازی: گیره موازی شامل دو فک موازی است. فک ثابت را به میز کار بیچ و مهره کنید. با گرداندن دسته گیره، فک متحرک را که دارای بیچ و مهره داخلی است می توانید باز و بسته کنید.

واحد کار: برش کاری با کمان ارده دستی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳۲ الی ۱۶-۱۳	پیمانه مهارتی: فلزکاری عمومی شماره شناسایی: ۷۴-۳-۱ الی ۷۴-۳-۱۳	مهارت: فلزکاری عمومی در کشاورزی شماره شناسایی: ۱۶-۱ الی ۷۴-۳-۱
---	---	---

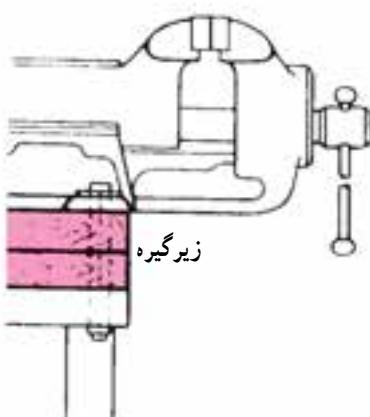
شکل ۲-۳

بدنه گیره موازی از جنس چدن خاکستری مخصوص و یا فولاد ریختگی است، در نتیجه در مقابل ضربه و نیروی زیاد حساس است. قسمت جلوی فکها از جنس فولاد می‌باشد و روی آن را آج می‌زنند تا قطعه سر نخورد.
گیره موازی را می‌توانید برای کارهایی مانند ارده کاری، سوهان کاری، حدیده و فلاویز کاری به کار ببرید.
دسته گیره را فقط با نیروی دست محکم کنید.

شکل ۲-۴

ارتفاع گیره باید متناسب با قد شخصی باشد که از آن استفاده می‌کند (شکل ۲-۴).

شکل ۲-۵

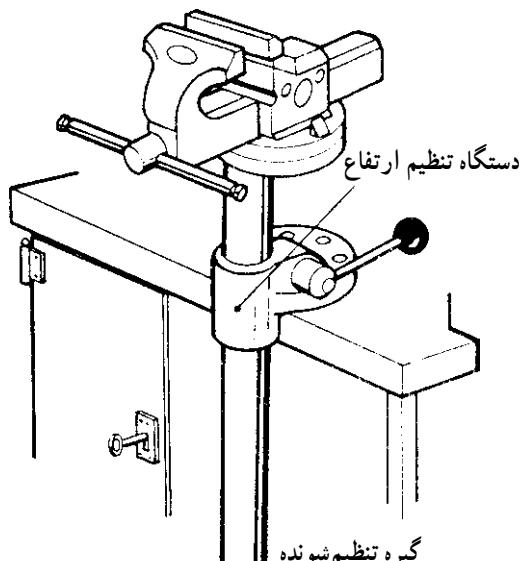
چون ارتفاع میز کار ثابت است، ارتفاع گیره را این گونه تنظیم کنید:
الف - قرار دادن قطعاتی در زیر گیره (شکل ۲-۵).

واحد کار: برش کاری با کمان ارده دستی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳۲ الی ۱۶-۱۳ /ک	پیمانه مهارتی: فلزکاری عمومی شماره شناسایی: ۷۴-۳-۱۰ الی ۷۴-۳-۱ /ک	مهارت: فلزکاری عمومی در کشاورزی شماره شناسایی: ۱۶-۱۰ الی ۱۶-۳ /ک
---	---	--

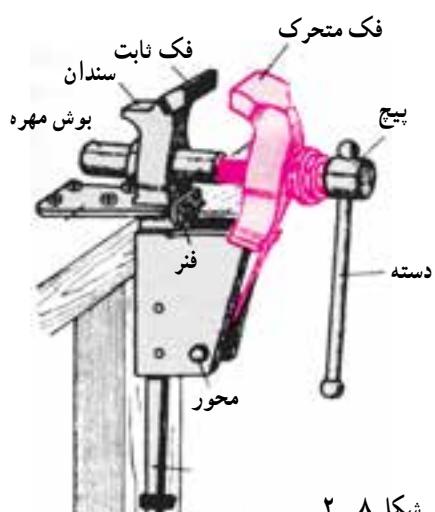
ب - قرار دادن زیرپایی و یا استفاده از گیره تنظیم شونده
 (شکل ۶-۲).

شکل ۶-۲

شکل ۶-۷

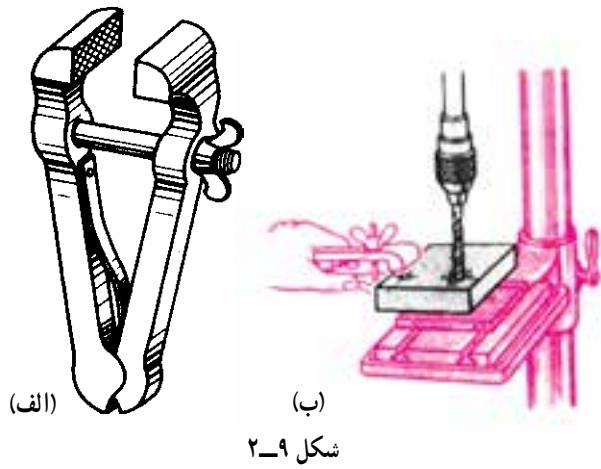

شکل ۶-۸

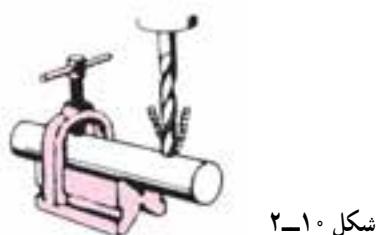
گیره آهنگری: این گیره از جنس فولاد است و قابلیت تحمل ضربه را دارد. به همین دلیل برای کارهای خم کاری، چکش کاری و آهنگری استفاده می شود.

واحد کار: برش کاری با کمان ارده دستی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳۲ الی ۱۶-۳-۱۰/ک	پیمانه مهارتی: فلز کاری عمومی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳ الی ۷۴-۳-۱۰/ک	مهارت: فلز کاری عمومی در کشاورزی شماره شناسایی: ۱۶-۳-۱۰ الی ۷۴-۳-۱۰/ک
---	---	--

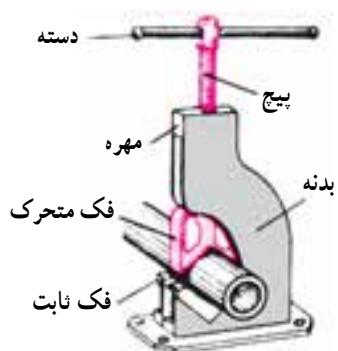
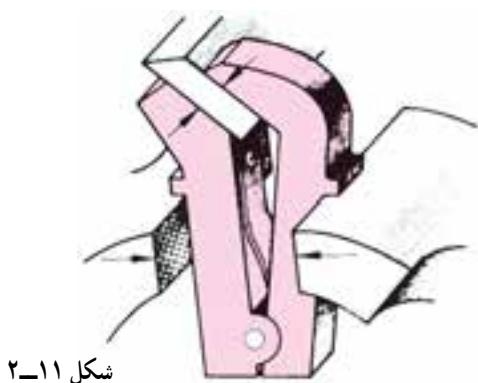
گیره دستی: برای نگهداری قطعات کوچک و ورقها، می توانید از گیره دستی استفاده کنید.

گیره دستی جناقی: برای بستن قطعات گرد و اجرای عملیات روی آنها، گیره دستی جناقی را به کار ببرید.

گیره کج: برای بستن قطعه تحت زاویه معین از گیره کج می توان استفاده کرد.

لوله گیر: برای کاربر روی لوله ها، از لوله گیر استفاده می شود. اندازه کارگیر (طول فک) در این گیره ها از 40° تا 200° میلیمتر است.

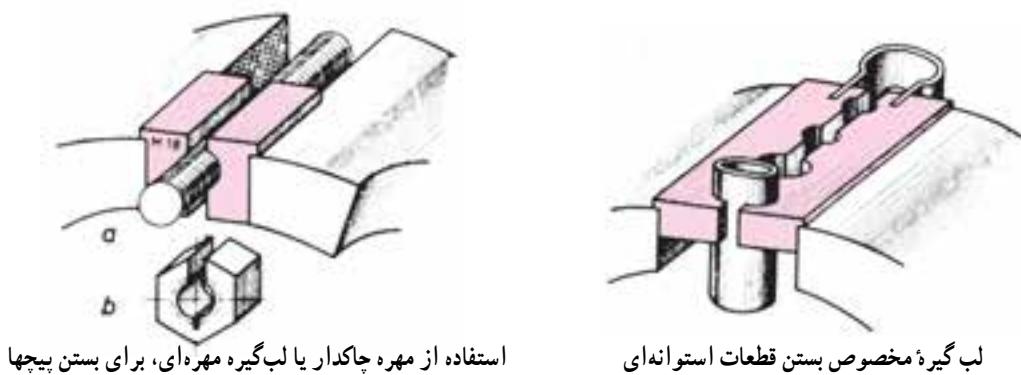
واحد کار: برش کاری با کمان ارده دستی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳۲ الی ۱۶-۱۳۰ /ک	پیمانه مهارتی: فلز کاری عمومی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳۰ الی ۱۶-۳-۲/ک	مهارت: فلز کاری عمومی در کشاورزی شماره شناسایی: ۱۶-۱۰ الی ۱۶-۳-۲/ک
---	---	---

۲-۲-۲- لب گیره ها: برای جلوگیری از صدمه دیدن سطح کار در داخل گیره، از لب گیره استفاده می شود.

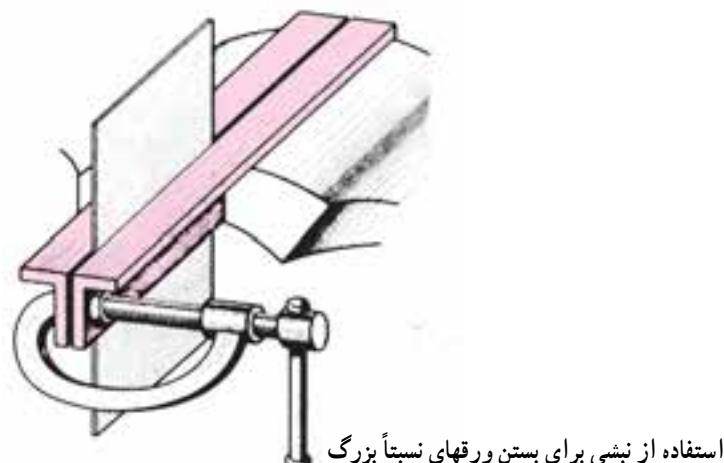
شکل ۲-۱۳

از وسایل کمکی دیگری نیز می توان برای محافظت قطعه کار استفاده کرد (شکل ۲-۱۴).

استفاده از مهره چاکدار یا لب گیره مهره ای، برای بستن پیچها لب گیره مخصوص بستن قطعات استوانه ای

شکل ۲-۱۴

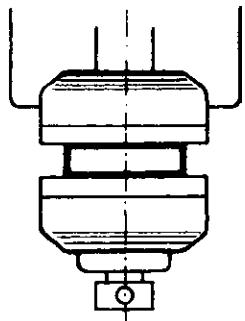
استفاده از نبشی برای بستن ورقهای نسبتاً بزرگ

شکل ۲-۱۵

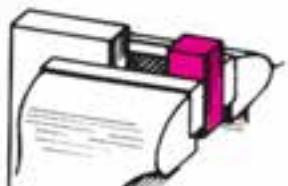
واحد کار: برش کاری با کمان ارده دستی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳۲ الی ۱۶-۱۳ /ک	پیمانه مهارتی: فلز کاری عمومی شماره شناسایی: ۷۴-۳-۱ الی ۷۴-۳-۱۰ /ک	مهارت: فلز کاری عمومی در کشاورزی شماره شناسایی: ۱۶-۳-۱ الی ۱۶-۳-۱۰ /ک
---	--	---

۲-۳- بستن قطعه کار به گیره

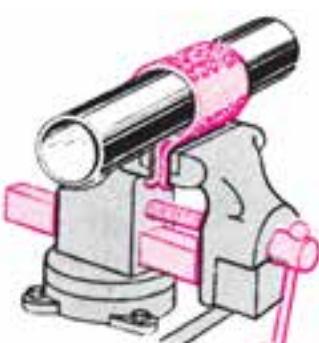
- گیره و لب گیره مناسب با قطعه کار به کار ببرید.
- مطمئن شوید که گیره لقی ندارد.
- قطعه کار را در وسط گیره بیندید.

شکل ۲-۱۶

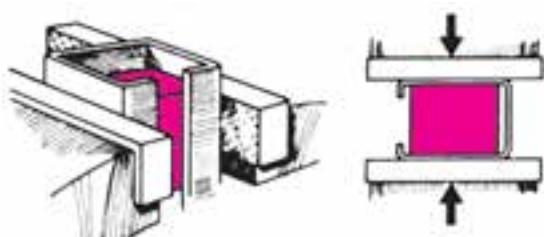

شکل ۲-۱۷

شکل ۲-۱۸

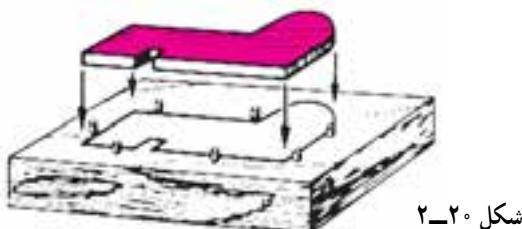
- چنانچه امکان بستن قطعه در وسط گیره نیست یک قطعه هم ضخامت با قطعه کار را در طرف دیگر گیره بیندید.

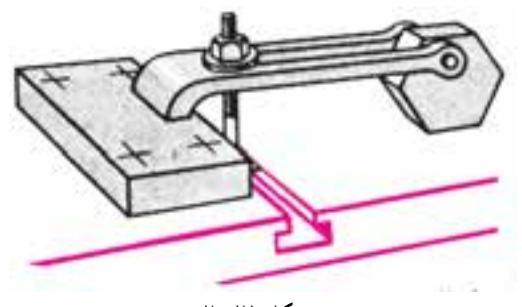
شکل ۲-۱۹

- در داخل قطعات توالی، قطعه مناسبی قرار دهید و به گیره بیندید.

واحد کار: برش کاری با کمان ارده دستی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳۲ الی ۱۶-۳۲	پیمانه مهارتی: فلزکاری عمومی شماره شناسایی: ۱۶-۱۲ الی ۱۶-۳۱	مهارت: فلزکاری عمومی در کشاورزی شماره شناسایی: ۱۶-۱ الی ۱۶-۳
---	--	---

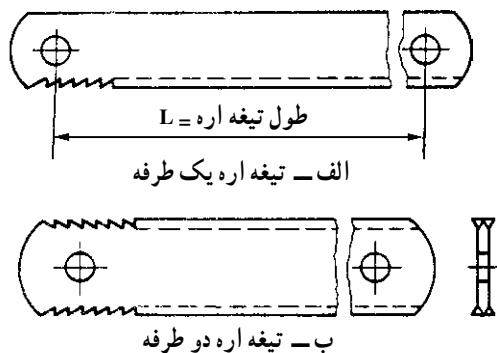
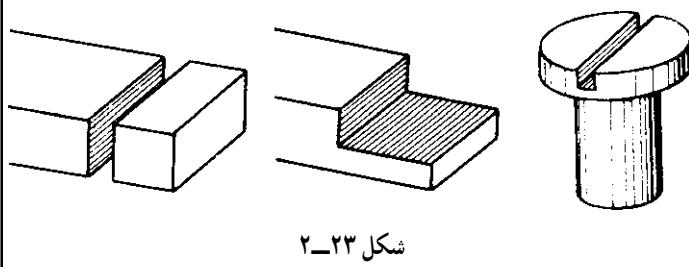
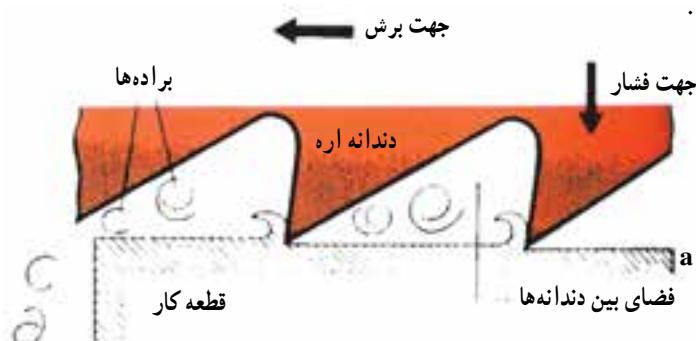
– ورقهای نازک را با میخ روی تخته محکم کنید و به گیره بیندید.

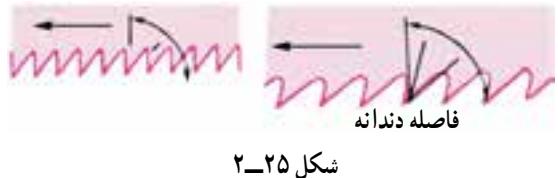
– برای کار بر روی سطح زاویه دار، ابتدا آن را در گیره کج بیندید و سپس در گیره موازی قرار دهید.
قطعه‌ای را که نمی‌توانید به گیره بیندید در داخل روبنده قرار دهید. شکل (۲-۲۱).

۴-۲-۴- اره کاری

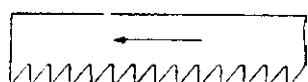
اره کاری عبارت است از براده برداری به وسیلهٔ تیغه اره به منظور جدا کردن و یا ایجاد شیار در قطعه کار (شکل‌های ۲-۲۳).

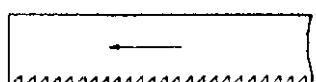
واحد کار: برش کاری با کمان ارده دستی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳۲ الی ۱۶-۳-۱۰/ک	پیمانه مهارتی: فلزکاری عمومی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳ الی ۱۶-۳-۱۰/ک	مهارت: فلزکاری عمومی در کشاورزی شماره شناسایی: ۱۶-۱۰ الی ۱۶-۳-۱۰/ک
---	--	---

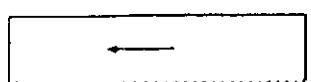
شکل ۲-۲۵

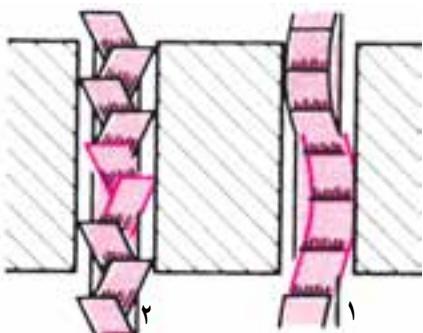
شکل ۲-۲۶

شکل ۲-۲۷

شکل ۲-۲۸

۱- چپ و راست نمودن دندانه ها
۲- موج دادن به لبه تیغه اره
شکل ۲-۲۹

۱-۴-۲- تیغه اره و انواع آن: تیغه اردهای دستی

در دو نوع یک طرفه و دو طرفه ساخته می‌شوند (شکل ۲-۲۴).

تیغه اردها با طول اسمی (L) و تعداد دندانه در هر اینچ مشخص می‌شوند. بنابراین تیغه اردها با تعداد دندانه‌های متفاوت ساخته می‌شوند (شکل ۲-۲۴).

طول تیغه اردهای یک طرفه ۲۵° و ۳۰° میلیمتر ولی در نوع دو طرفه ۳۵° میلیمتر است.

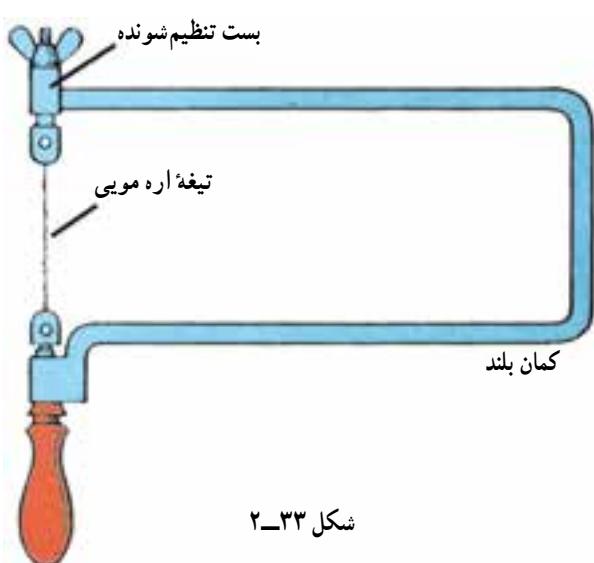
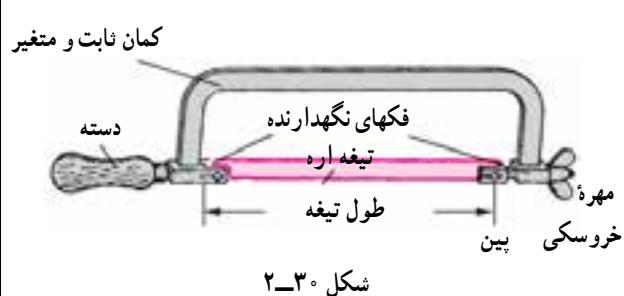
- برای بریدن مواد نرم، مس، آلومینیم و قطعات با طول برش بلند از تیغه ارده دندانه درشت (۱۶-۱۴ دندانه در طول ۲۵ میلیمتر) استفاده کنید.

- برای بریدن برنج، مفرغ، فولاد معمولی، چدن خاکستری نرم از تیغه ارده دندانه متوسط (۲۲-۱۸ دندانه در هر ۲۵ میلیمتر) استفاده کنید.

برای بریدن فلزات سخت، فلزات شکننده و قطعاتی با ضخامت کم، تیغه ارده دنده ریز (۳۲-۲۸ دندانه در هر ۲۵ میلیمتر) را به کار ببرید.

برای جلوگیری از گیر کردن تیغه اره در هنگام برش، لبه تیغه اردها را مطابق شکل می‌سازند. به این ترتیب ضخامت شیار بریده شده بیشتر از ضخامت تیغه می‌شود.

واحد کار: برش کاری با کمان اره دستی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳۲ الی ۱۶-۳-۷۴/ک	پیمانه مهارتی: فلزکاری عمومی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳ الی ۱۶-۳-۷۴/ک	مهارت: فلزکاری عمومی در کشاورزی شماره شناسایی: ۱۶-۱ الی ۱۶-۳-۷۴/ک
--	--	--

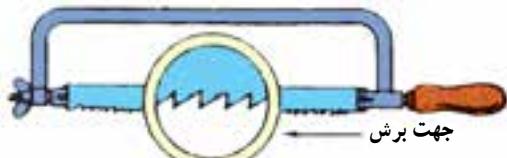
۲-۲-۴-۲—جنس تیغه ارها: تیغه ارها ای از جنس فولاد ابزارسازی غیرآلیاژی را برای برش فلزات نرم مانند آلومنین، مس و فولادهای نرم به کار ببرید و از تیغه ارها تندبر (فولاد ابزار آلیاژی) برای برش فلزات سخت مانند چدن و فولادهای سخت استفاده کنید.

۲-۲-۴-۳—کمان ارها: به منظور هدایت تیغه ارها دستی، آنها را در کمان ارها بیندید.
أنواع کمان ارها: کمان ارها در دو نوع ثابت و متغیر ساخته می‌شوند :

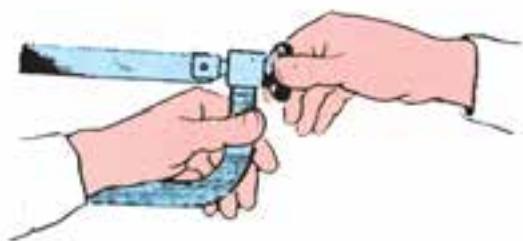
در نوع ثابت فقط تیغه ارها به طول معین را می‌توانند بیندید ولی در کمان ارها متغیر، می‌توانند تیغه ارها را به طولهای مختلف به کار ببرید.

در فلزات نرم برای برشهای داخلی مستقیم یا به شکلهای مختلف، می‌توانید از ارهمویی استفاده کنید (شکل ۲-۳۳).

واحد کار: برش کاری با کمان اره دستی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳۲ الی ۱۶-۳-۱۰ /ک	پیمانه مهارتی: فلزکاری عمومی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳ الی ۱۶-۳-۱۰ /ک	مهارت: فلزکاری عمومی در کشاورزی شماره شناسایی: ۱۶-۳-۱۰ الی ۱۶-۳-۱ /ک
---	---	---

شکل ۲-۳۴

شکل ۲-۳۵

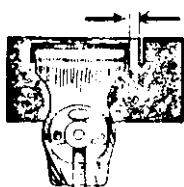
۴-۲-۴-۴- بستن تیغه اره در کمان

- تیغه اره مناسب با کار را انتخاب کنید و آن را طوری در داخل کمان قرار دهید که دندانه های تیغه در جهت برش باشد.

- در حالیکه تیغه اره به حالت مستقیم است، به کمک مهره خروسکی آن را محکم کنید.

- برای محکم کردن مهره خروسکی نباید از گیره استفاده کنید.

- همیشه بعد از اتمام کار، مهره خروسکی را کمی باز کنید تا فشار از روی کمان برداشته شود و باعث کج شدن آن نگردد.

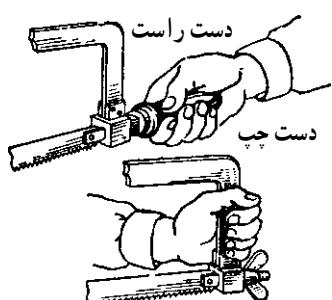

شکل ۲-۳۶

۵-۲-۴-۴- اصول برشکاری با اره دستی

- مسیر اره کاری را خط کشی کنید.

- قطعه کار را تا حد ممکن نزدیک به محل برش به گیره بیندید تا قطعه کار حالت ارتعاشی پیدا نکند زیرا موجب شکستن تیغه اره می شود. (شکل ۲-۳۶).

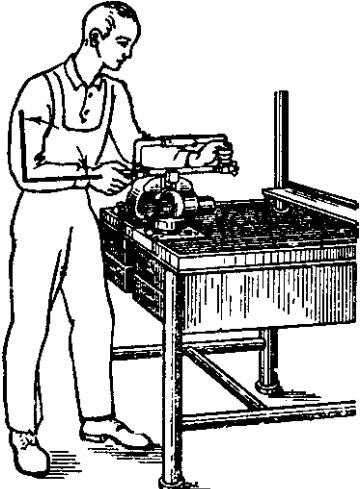
شکل ۲-۳۷

- تیغه اره مناسب را در کمان اره بیندید.

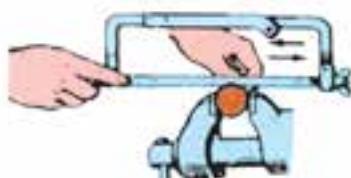
- کمان اره را مانند شکل ۲-۳۷ در دستهایتان بگیرید.

واحد کار: برش کاری با کمان اره دستی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳۲ الی ۱۶-۱۳ /ک	پیمانه مهارتی: فلز کاری عمومی شماره شناسایی: ۷۴-۳-۱ الی ۷۴-۳-۲ /ک	مهارت: فلز کاری عمومی در کشاورزی شماره شناسایی: ۱۶-۱ الی ۱۶-۳ /ک
--	---	--

– برای اره کاری در فاصله مناسبی نسبت به میز کار
بایستید. در شکل ۲-۳۸ به وضع قرار گرفتن پaha دقت کنید.

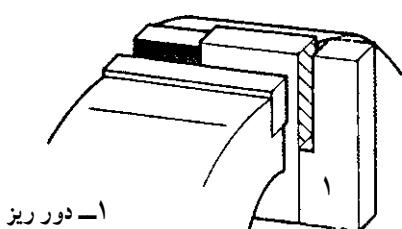

شکل ۲-۳۸

شکل ۲-۳۹

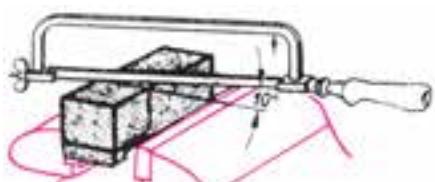
– اگر استقرار تیغه اره روی کار مشکل است، به وسیله سوهان سه گوش یا تیغه اره، گودی مناسب (شیار راهنمای) روی کار ایجاد کنید (شکل ۲-۳۹).

۱- دور ریز

شکل ۲-۴۰

– شیار اره کاری را در قسمت دور ریز ایجاد کنید به طوری که بعد از برش، اندازه طول قطعه کار مطابق نقشه به دست آید. اضافه طول برای سوهان کاری نیز در نظر گرفته شود.

شکل ۲-۴۱

– تیغه اره را حدود ۱۰ درجه مایل نسبت به سطح کار قرار دهید و در مسیر کوتاه و فشار کم شروع به کار کنید.

واحد کار: برش کاری با کمان اره دستی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳۲ الی ۱۶-۳-۱۰/ک	پیمانه مهارتی: فلزکاری عمومی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳ الی ۷۴-۳-۱/ک	مهارت: فلزکاری عمومی در کشاورزی شماره شناسایی: ۱۶-۱۰ الی ۷۴-۳-۱/ک
--	---	--

شکل ۲-۴۲

– هنگام اره کاری، در موقع رفت، نیروی یکنواختی به اره وارد کنید تا دندانه‌ها نشکنند ولی در موقع برگشت، باید به اره نیروی رو به پایین وارد کنید زیرا باعث هدر رفتن نیرو و کندی تیغه اره می‌شود.

– در حین اره کاری، از تمام طول تیغه اره برای برش استفاده کنید.

– با سرعت مناسب اره کاری کنید تا از گرم شدن تیغه اره جلوگیری شود. سرعت برش مناسب برای فولادهای معمولی ۶۰ بار در دقیقه و برای فلزات سخت‌تر، کمتر از این مقدار کافی است.

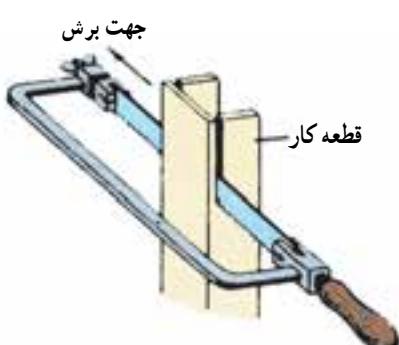
– برای خنک نمودن تیغه اره از مایع خنک کننده آب صابون استفاده کنید. برای این منظور روغن به کار نبرید.

– برای تشخیص انحراف برش و جلوگیری از بروز آن، به تیغه اره نگاه کنید. باید امتداد کمان و تیغه اره و خط برش در یک صفحه باشند.

– در پایان برش نیروی دست را کم کنید تا تیغه اره نشکند. نکاتی که در اره کاری باید به آنها توجه نمود:

– اگر طول برش بیشتر از ارتفاع کمان اره است، با افقی بستن تیغه اره، عمل برش را ادامه دهید.

– تیغه اره قابلیت برآده برداری از قطعات سخت کاری شده مانند فولاد فنر را ندارد و سریعاً دندانه‌های تیغه از بین می‌رود.

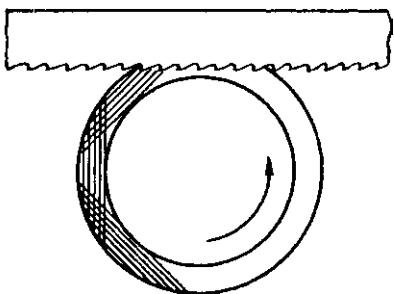

شکل ۲-۴۳

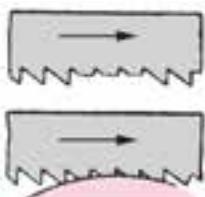
واحد کار: برش کاری با کمان اره دستی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳۲	پیمانه مهارتی: فلزکاری عمومی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳	مهارت: فلزکاری عمومی در کشاورزی شماره شناسایی: ۱۶-۱
--	--	--

— لوله‌های با جدار نازک را در هنگام برش تدریجاً بگردانید

تا دندانه‌های تیغه نشکند.

شكل ۲-۴۴

شكل ۲-۴۵

— کار کردن با تیغه اره‌ای که چند دندانه شکسته دارد موجب شکستن دندانه‌های سالم بعدی می‌شود. برای رفع آن، محدوده دندانه‌های شکسته را به طور کمانی سنگ بزنید و از آن استفاده کنید.

— برای بریدن قطعات نازک، از تیغه اره‌ای استفاده کنید که حداقل سه دندانه آن روی قطعه کار قرار گیرد. چنانچه قطعه کار خیلی نازک است تیغه اره را روی سطح کار مایل قرار دهید تا سطح برش افزایش یابد و یا اینکه آن را بین دو قطعه چوب قرار دهید و هر سه قطعه را با هم اره کنید.

۵-۲- نکات ایمنی در اره کاری

— تیغه اره را از نظر نداشتن شکستگی امتحان کنید.

— از درست بستن تیغه اره در کمان مطمئن شوید.

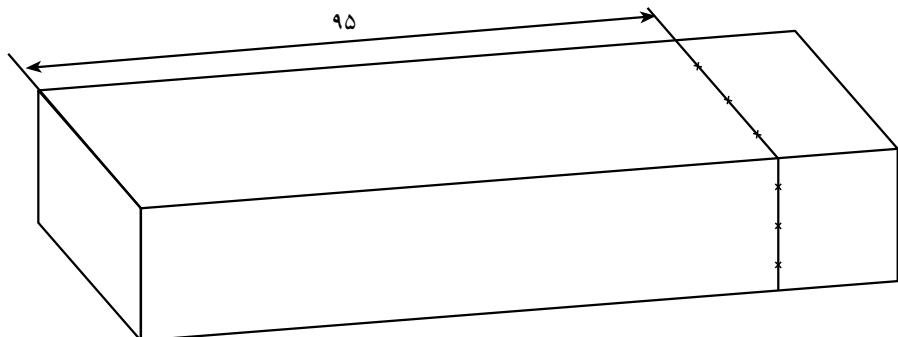
— مطمئن شوید که دسته کمان اره سالم و در جای خود محکم است.

— از درست بسته شدن قطعه کار به گیره مطمئن شوید.

واحد کار: برش کاری با کمان اره دستی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳۲	پیمانه مهارتی: فلزکاری عمومی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳ الی ۱۶-۳-۱	مهارت: فلزکاری عمومی در کشاورزی شماره شناسایی: ۱۶-۳-۱ الی ۱۶-۳-۱
--	---	---

قطعه کار: قطعه تمرین ۱

ابزار مورد نیاز: کمان اره، تیغه اره، میز کار و گیره موازی

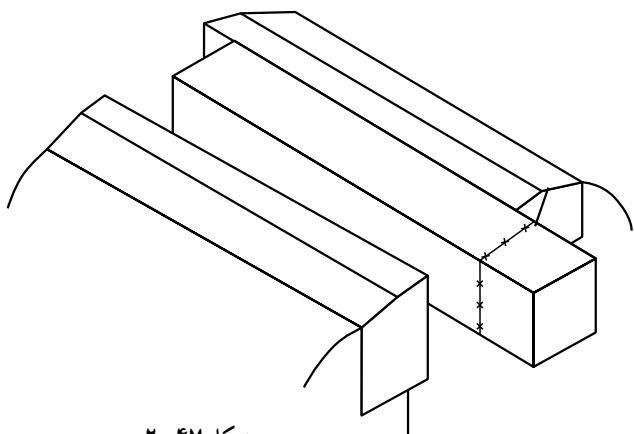
تمرین ۲

هدف: اره کاری

شکل ۲-۴۶ - قطعه کار

مراحل کار

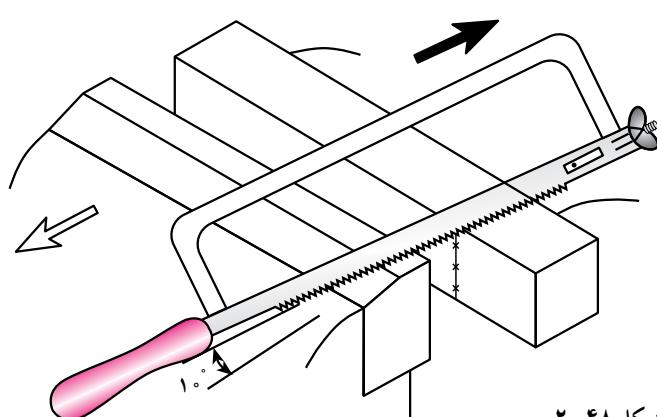
- ۱- قطعه کار مورد نظر را تحويل بگیرید. اندازه ها و مسیر برش را که قبلًا مشخص کرده اید کنترل کنید.
- ۲- قطعه کار را به صورت افقی در گیره موازی بسندید.

شکل ۲-۴۷

- ۳- تیغه اره مناسب با جنس کار را در کمان اره بیندید.

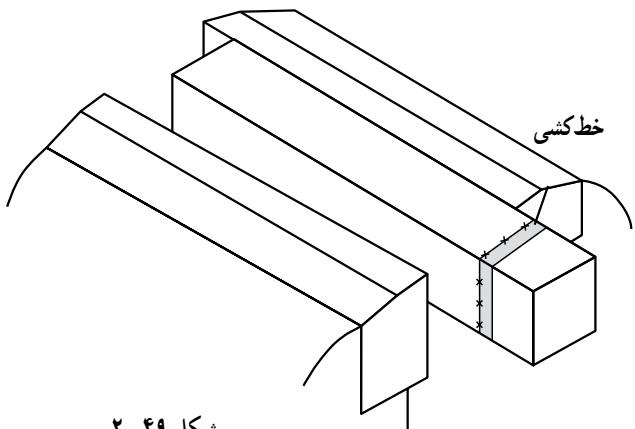
- ۴- کمان اره را در دست گرفته، در حالت مناسب پای میز کار بایستید.

شکل ۲-۴۸

واحد کار: برش کاری با کمان اره دستی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳۲	پیمانه مهارتی: فلزکاری عمومی شماره شناسایی: ۱۶-۱۲	مهارت: فلزکاری عمومی در کشاورزی شماره شناسایی: ۱۶-۱
--	--	--

۵ - شیاری روی لبه عقبی قطعه کار برای قرارگیری تیغه اره ایجاد کرده، شروع به اره کاری کنید. لبه سمت چپ شیار باید منطبق بر محل خط کشی باشد.

شكل ۲-۴۹

۶ - در تمام مدت برش تیغه اره را عمود بر قطعه کار حرکت دهید.

۷ - اره کاری را تا پایان کار ادامه دهید.

۸ - اندازه قطعه را با خط کش کنترل کنید.

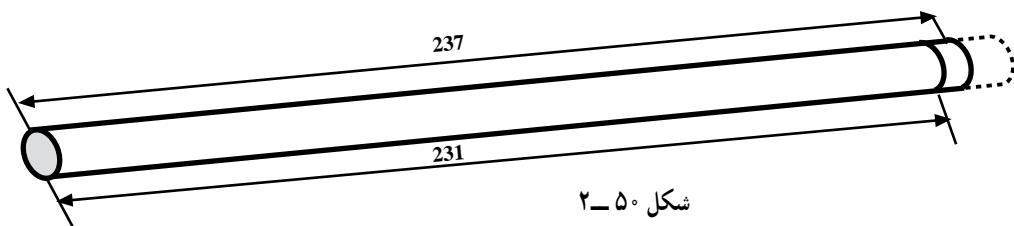
تمرین ۲-۲

هدف: اره کاری

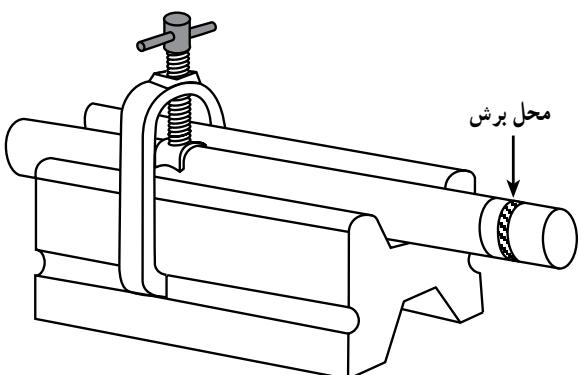
قطعه کار: قطعه کار تمرین ۱-۲

ابزار موردنیاز: کمان اره، تیغه اره، میزکار، منشور رکابدار

یا گیره موازی

شكل ۲-۵۰

شكل ۲-۵۱

مراحل کار

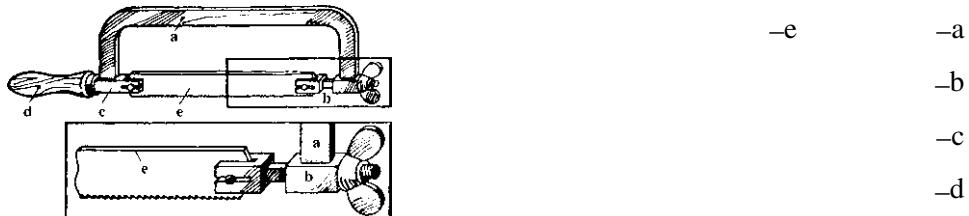
۱ - قطعه کار موردنظر را تحويل بگیرید. شماره و مسیر برش را که قبلًا تعیین کرده اید کنترل کنید.

۲ - قطعه کار را در داخل منشور بیندید و قطعه کار را از محل خط کشی شده به طول ۲۳۷ میلی متر بیرید.

واحد کار: بشکاری با کمان ارده دستی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳۲ الی ۱۶-۳-۱۰/ک	پیمانه مهارتی: فلزکاری عمومی شماره شناسایی: ۱۶-۱۳ الی ۷۴-۳-۱۰/ک	مهارت: فلزکاری عمومی در کشاورزی شماره شناسایی: ۱۶-۱۰ الی ۷۴-۳-۱۰/ک
---	--	---

آزمون

- ۱- چرا برای انجام فعالیتهای کارگاهی از میزکار استفاده می‌کنید؟
- ۲- ارتفاع میزکار از کف کارگاه باید حدود باشد.
- ۳- شخصات گیره موافق رومیزی چیست؟
- ۴- چرا سطح گیرنده فکهای گیره‌های رومیزی را آجدار می‌سازند؟
- ۵- مناسبترین ارتفاع سطح گیره چه قدر است؟
- ۶- برای جلوگیری از صدمه دیدن سطح کار در داخل گیره از استفاده کنید.
- ۷- لوله‌های نازک را با به گیره بیندید.
- ۸- ارده کاری را تعریف کنید.
- ۹- برای بریدن قطعات مسی و آلومینیومی از چه تیغه ارده‌ای استفاده می‌شود؟
- ۱۰- اسمایی قسمتهای مختلف کمان ارده مطابق شکل را مقابل حروف مربوط بنویسید.

- ۱۱- تیغه ارده را طوری در کمان بیندید که دندانه‌های تیغه در باشد.
- ۱۲- تیغه ارده را حدود درجه مایل، نسبت به سطح کار قرار دهید.
- ۱۳- مایع خنک‌کننده تیغه ارده، هنگام کار چیست؟
- ۱۴- لوله‌هایی با جدار نازک را چگونه باید با تیغه ارده برید؟
- ۱۵- نکات ایمنی در ارده کاری را بنویسید.